

Guth Gyula Érettségi Tablóképe

Ez az apám, Guth Gyula végzős csoportképe a nagyvárad Kereskedelmi Főiskolán [Mint a képen látható, az iskola valójában a felső kereskedelmi iskola; lásd: kereskedelmi iskolák. A szerk.]. Ő jobbról az első a hatodik sorban. 1918/19-ben végzett, és magyarul tanult, és ez az oklevélen is látszik, mert magyar nyelvű. Ha az ember figyelmesebben elolvassa a neveket, rájön, hogy az évfolyamtársai közül sok, tulajdonképpen nagy részük zsidó volt. A főiskola maga nem volt zsidó iskola, de a nagyvárad zsidó közösség rendkívül nagy volt. Édesapám, Guth Gyula 1902-ben született Belgrádban, ahol az apja dolgozott. Apja halála után édesanyjával és annak második férjével, Schwartzcal, Nagyváradra költöztek. Édesanyámat, Guth Esztert Fogarasban ismerte meg, és házasságuk után Brassóba költöztek. Édesanyám 1907-ben született Szeben megyében, Szkorej falu mellett, és Kolozsváron tanult a Tarbut zsidó középiskolában, ugyancsak magyarul. Azt az időszakot nevezte ő élete aranykorának? (1920--1924/5 között), nagyon szerette azt a középiskolát; sztárként kezelték ott, nagyon népszerű volt, és, ha jól értettem, a zsidó érzés és cionizmus rendkívül erős volt. Ők magyarul beszéltek egymás között. Édesapám a brassói Román

Banktársaság meghatalmazottjaként dolgozott, ami tulajdonképpen egy német bank kirendeltsége volt. Fontos tisztség volt, a bank vezérigazgatói meghatalmazták, hogy a nevükben döntsön. Apám egyáltalán nem volt vallásos, sábeszkor dolgozott, nem tartotta be a kóserséget, viszont a nagyünnepeket igen. Neológ volt, de zsidó öntudatú, és buzgó cionista. Emlékszem, hogy édesanyámnak megmaradt a házassági levele [ketuba; lásd: házasság, esküvői szertartás], és apámnak volt egy lila selyem zsákocskája, amelyre Dávid-csillag volt hímezve, és amiben a temetési ruhák [lásd: temetés; kitli], tálesz és a szidur voltak. Apám nem volt semmilyen párt tagja, de a házukban volt egy Keren Kayemet dobozka [lásd: Keren Kajemet Lejisrael (KKL)], amibe minden látogatóknak valamit bele kellett tennie. Apám tagja volt az Ivriának, amely egyike volt az első brassói zsidó szervezeteknek, és amely csak később vált cionistává. Nem tudom pontosan, de azt hiszem, apám fontos személyiség volt ott. Nem beszélt sokat erről, csak annyit mondott, hogy sokat futballoznak. Azt hiszem a szüleim baráti köre kizárólag zsidókból állt. Édesanyám nagyon nyílt, közvetlen ember volt, és Brassóban nagyon ismert volt, legalábbis a zsidó körökben. Apám jó barátja volt Feiler Dezső, akivel együtt volt az Ivriában. Ő később, a második világháború alatt a brassói zsidó hitközség elnöke volt. Ismerte Molnár Citromot, aki a kommunista rendszerben volt a hitközség elnöke. A második világháború idején végül elvesztette állását a bankban a zsidótörvények miatt [lásd: zsidótörvények Romániában], mert a bank a németeké volt, és természetesen a Németországban meghozott antiszemita határozatokat itt is alkalmazni kellett. Úgyhogy kénytelen volt feketén dolgozni, különböző cégeknek könyvelt feketén, hogy megélhessünk. Bár apám buzgó cionista volt, sohasem akart alijázni; ez paradoxon, de nagyon erősen kötődött a hazájához, nagyon ragaszkodott a házához, családjához. Mindezek ellenére erősen támogatta a cionista ügyet. 1978-ban halt meg, és a brassói zsidó temetőbe temettük el.